

more, svemir, Antarktika, područja s posebnim međunar. položajem); proglašenje spora među državama međunar. problemom.

internacionalne brigade, jedinice stranih dobrovoljaca koje su se borile na strani republikanske vojske u Španjolskom građ. ratu (1936–39).

internacionalni stil, ① stil u slikarstvu i minijaturi Z Europe o. 1380–1430; razvio se na dvorovima; povezivao je kasnogotičke s ranorenesansnim elementima. Gl. predstavnici: S. Martini, Gentile da Fabriano, Pisanello, braća Limbourg. **SN** internacionalna gotika, meki stil, dvorski stil; ② smjer u modernoj arhitekturi nastao 1920-ih u djelima W. Gropiusa, L. Miesa van der Roeha, Le Corbusiera, Ph. Johnsona i dr.; sintetizira konstruktivizam i funkcionalizam.

interna medicina, grana medicine koja proučava, dijagnosticira i liječi bolesti unutarnjih organa.

internat (franc. < lat.), odgojni zavod za učenike; konvikt.

internet (engl.), svj. sustav međusobno povezanih računalnih mreža; osnova suvremene elektroničke komunikacije te razmjene podataka među računalima. Njegova je preteča računalna mreža ARPANET, koju je 1969. pokrenulo Ministarstvo obrane SAD-a. Mrežna usluga WWW (World Wide Web), uvedena 1992. danas se razgovorno rabi kao izostznačnica za internet.

interni (lat.), unutarnji (i. život); osobni, vlastiti (i. potrebe).

internodij → članak

inter nos (lat.), među nama, u povjerenju, u četiri oka.

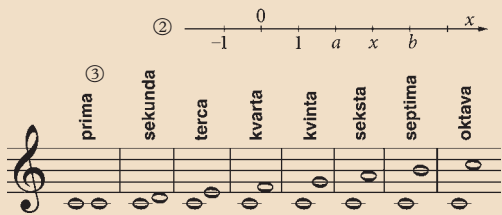
internuncij (lat.), izvanredni papinski izaslanik u nekatoličkim zemljama, s diplomatskim statusom opunomoćenoga ministra.

inter partes (lat.: među strankama), oznaka da neki pravni posao stvara prava i obveze samo za stranke koje su u njemu sudjelovale; **SUPR** erga omnes.

Inti

interval (lat.). ① Razmak, prostorni ili vremenski, međuprostor, međuvrijeme. ② **MAT** skup svih realnih brojeva između dvaju graničnih brojeva na brojevnom pravcu; i. je zatvoren ako mu pripadaju granični brojevi, otvoren ako mu granični brojevi ne pripadaju i poluotvoren ako mu pripada samo jedan granični broj. ③ **GLAZB** razmak između dva-ju tonova različite visine; intervali se dijele na *čiste* (prima, kvarta, kvinta, oktava) i *velike* ili *male* (sekunda, terca, seksta, septima), a svi mogu biti kromatski *povećani* ili *umanjeni*; po slušnom dojmu su *konsonantni* ili *disonantni*, a po načinu izvođenja *melodijski* ili *harmonijski*.

interpelacija (lat.), pismeno pitanje skupine zastupnika postavljeno u predstavničkom tijelu vladi ili njezinu članu; interpelirani mora dati odgovor, o kojem se vodi parlamentarna rasprava, a potom glasuje o povjerenju vladi, odn. ministru.

Interpol (krat. od engl. International police), međunar. organizacija kriminalističke policije, osn. 1923. radi međusobne suradnje u otkrivanju kaznenih djela i hvatanju zločinaca; sjedište u Lyonu (od 1989).

interpolacija (lat.). ① Naknadno umetanje u neki tekst riječi ili rečenica kojih nema u izvorniku. ② **MAT** određivanje nepoznatih vrijednosti neke veličine s pomoću poznatih u nekom intervalu u kojemu su poznate zakonitosti njezinih promjena; usp. ekstrapolacija. ③ **GRAĐEV** izgradnja zgrade (i sama zgrada) na praznom mjestu unutar već izgrađenoga gradskoga tkiva s jasno izraženim stilskim obilježjima.

interpretacija (lat.). ① Tumačenje, objašnjenje, izlaganje, shvaćanje. ② Poseban način na koji umjetnik (kazališni, glazbeni) oblikuje djelo što ga izvodi. ③ Postupak u novijoj znanosti o književnosti kojim se želi otkriti estetička bit djela u njezinoj jedinstvenosti i neponovljivosti. ④ **FILOZ** umijeće tumačenja, dr. općih prirodnih zakona indukcijom i metodičkim uopćavanjem, bilo knjiž., filoz. i svih dr. oblika spisa. (→ hermeneutika)

interpunkcija (lat. (razgodci), skup znakova (npr. zarez, točka, upitnik) kojima se, prema pravopisnim pravilima, u logičke i stilske svrhe, odjeljuju pojedine rečenice, raščlanjuju misaone cjeline ili ističu pojedini rečenični dijelovi. Interpunkciju koja se još danas rabi uveo je krajem 15. st. mlet. tiskar A. Manuzio.

interregnum (lat.), međuvlade; razdoblje od prestanka jedne vlasti do nastupa druge.

interseksualnost (franc. < lat.), **BIOL** međuspolnost, supostojanje svojstava muške i ženske spolnosti kod pojedinačnoga bića koja inače pripada spolno diferenciranim bićima. (→ dvospolnost)

intersticij (kasnolat.). ① Međuprostor; praznina; pukotina; međuvrijeme. ② **ANAT** međuprostor u parenhimnim organima (npr. jetra, bubreg), smješten između specifičnih stanica, ispunjen vezivnim tkivom; može biti mjesto upale.

intersubjektiv, **PSIH** koji je zajednički većem broju subjekata (doživljavatelja); usp. intrasubjektiv, ekstrasubjektiv.

intertekstualnost, pojam poststrukturalističkoga pristupa knjiž. djelu; smisao teksta spoznaje se u cijelosti tek pozivanjem na drugi, već postojeći tekst (R. Barthes).

intertrigo (lat.) (nar. izraz: vuk), promjene nastale zbog trljanja kože o kožu, napose u pretilih osoba (npr. na unutarnjoj strani bedara), očituju se crvenilom, ljuštenjem, pečenjem.

intervencija (franc. < lat.). ① Posredovanje, zauzimanje; upletanje, miješanje; zahvat, djelovanje. ② U međunar. odnosima, upletanje jedne ili više država u poslove druge države (voj., ekon., diplomatska i.).

intervencionizam, doktrina i praksa političkoga, ekon. i voj. upletanja u poslove drugih država radi očuvanja ili promjene postojećega stanja.

inter vivos (lat.: između živih), pravni poslovi koji imaju učinak još za života stranaka (npr. prodaja, zakup, zajam); **SUPR** mortis causa.

intervju (engl. < franc.), razgovor, posebno u masovnim medijima; razgovor novinara s nekom istaknutom osobom.

intestat (lat.), pokojnik koji je umro bez oporuke.

Inti, bog Sunca i vrhovno božanstvo Inka; zove se i Apu-Punchau (vladar svjetla). Prikazuje se kao zlatni krug (s ljudskim licem) ovijen zrakama.

intifada (arap. intifa'dā: zbacivanje, ustanak, pobuna), naziv za palestinsku pobunu protiv izr. vlasti započetu 1987. u Gazi i na Zapadnoj obali. Trajala je do 1993 (najviše žrtava bilo je do kraja 1991, oko 1400 poginulih, pretežno Palestinaca). Intifadom se naziva i druga palestinska pobuna poč. 2000-ih (→ Izrael).

intima (lat.). ① Unutarnji, skroviti sadržaj duševnoga života pojedinca. ② **ANAT** unutarnji sloj stijenke krvnih žila.

intimacija (lat.), objava, proglaš. naredba, zapovijed, poziv, navještaj (rata).

intiman, skrovit (i. osjećaj); koji se ne pokazuje javno (i. dijelovi tijela); prisran (i. prijatelj); osobni (i. život); ograničen na najuži krug (i. proslava).

intimus (lat.), prisran prijatelj, čovjek komu se netko povjerava.

intoksikacija (srednjovj. lat.) → otrovanje

intolerancija (lat.). ① Nesnošljivost, netrpeljivost, neprihvatanje razlika (polit., nac. i dr.). ② **MED** nepodnošenje neke hrane ili lijeka te presađenog tkiva ili organa.

intonacija (lat.). ① **GLAZB** ton, interval ili akord što ga zborovođa odsvira ili otpjeva prije izvođenja vokalne kompozicije da bi svaki pjevač čuo početni ton svoje dionice; komorni ton (a¹) što ga pijanist daje instrumentalnom solistu, a oboist orkestralnim sviračima, da bi se jedinstveno ugodili svi instrumenti. ② **LINGV** modulacija glasa pri govoru, koja se postiže promjenom visine, trajanja, intenziteta i boje tona.

intra- (lat.), predmetak u složenicama: među, unutar, usred.

intrada (tal.), svečani uvodni stavak u instrumentalnoj skladbi; uobičajen u 16. st., čest naročito u baroknoj suiti i suvremenim neobaroknim višestavačnim skladbama.

intramental, **FILOZ** i **PSIH** koji pripada svijesti pojedinca, području osobnoga, izravnoga (subjektivnoga) doživljavanja.

intranet (engl.), privatna računalna mreža zasnovana na internetskim tehnologijama (npr. protokolima TCP/IP), čime se omogućuje održavanje internih mrežnih stranica, sigurna i učinkovita razmjena podataka među zaposlenicima i dr.

intranzitivnost (lat.) (neprijelaznost), **LINGV** svojstvo glagola kojih radnja ne prelazi izravno na objekt, tj. glagola koji nemaju objekt u akuzativu (izravni objekt; npr. stajati); intranzitivni (neprijelazni) glagoli ne mogu imati pasiv.

intrasubjektiv (lat.), **PSIH** koji se zbiva ili nalazi u pojedinačnom subjektu (doživljavatelju), koji o njemu ovisi i za nj vrijedi. Usp. intersubjektiv; ekstrasubjektiv.

intrauterin uložak, savitljivo uložak od različita materijala (npr. plastičan, pokriven slojem bakra, koji oslobađa progesteron), različita oblika i veličine, koji se uvodi u maternicu radi sprečavanja začeca.

RAZG spirala.

intriga (franc. < tal.). ① Spletka, smutnja; unošenje sumnje, neprijateljstva, sukoba, u neku sredinu. ② Zaplet radnje u nekom književnom djelu.

intrinzičan (engl. < lat.), unutarnji, bitan, svojstven, pravi, apsolutan.

intrinzičnost, **FILOZ** odlika objekta koju on posjeduje sam po sebi, neovisno o drugim objektima ili kontekstu. Razlikuje se od ekstrinzičnosti, u kojoj ta odlika ovisi o suodnosu jedne stvari s drugom.